

Sygn. akt I ACa 532/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Alicja Surdy
Sędzia:	SA Ewa Lauber-Drzazga (spr.)
Sędzia:	SA Ewa Popek
Protokolant	st.sekr.sąd. Izabela Lipska

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2012 r. w Lublinie na rozprawie

sprawy z powództwa J. P.

przeciwko Skarbowi Państwa - (...)L. zastępowanemu przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 28 maja 2012 r. sygn. akt I C 660/10

I. oddala apelację;

II. zasądza od powoda J. P. na rzecz Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem kosztów procesu za II instancję.

I ACa 532/12

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 28 maja (...). Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił powództwo J. P., który w pozwie wniesionym przeciwko Skarbowi Państwa - (...)w L. domagał się zasądzenia na jego rzecz kwoty 100.000zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie jego dóbr osobistych w postaci godności, czci, prawa do intymności i zdrowia.

Wyrok Sądu Okręgowego został oparty na następujących ustaleniach:

Od dnia 24 listopada 2006r. do dnia 13 kwietnia 2007r. powód odbywał karę pozbawienia wolności w Areszcie Śledczym w L.. W dniu 13 kwietnia 2007r. został przetransportowany do Zakładu Karnego w H., gdzie przebywał do 10 września 2007r.

Powód jest osobą niepełnosprawną, pozbawioną obu kończyn, porusza się na wózku inwalidzkim.

Sąd Okręgowy szczegółowo ustalił w jakich warunkach powód odbywał karę i uznał, iż pozwany, na którym spoczywał ciężar dowodu wykazał, że jednostki penitencjarne w których powód odbywał karę funkcjonowały prawidłowo i nie doszło do bezprawnego naruszenia jego dóbr osobistych.

Twierdzenia powoda, iż karę odbywał w warunkach poniżających godność, żadna z placówek nie była przystosowana do umieszczenia w niej osoby niepełnosprawnej, w celach panował zaduch i przeludnienie, osadzeni spali w przejściach na podłodze, wąskie drzwi bardzo utrudniały lub wręcz uniemożliwiały powodowi poruszanie się na wózku, uznał za nieudowodnione.

Sąd Okręgowy ustalił, iż w celach, w których okresowo panowało przeludnienie powód przebywał niecały miesiąc, od dnia 24 listopada 2006r. do dnia 21 grudnia 2006r., przy czym miało to miejsce w czasie gdy obowiązywał art. 248 § 1 kkw zgodnie z którym w szczególnie uzasadnionych wypadkach dyrektor zakładu karnego lub aresztu śledczego mógł umieścić osadzonych, na czas określony, w warunkach, w których powierzchnia w celi na jedną osobę wynosi mniej niż 3 m². Zarządzenia w tym przedmiocie zostały wydane o czym powiadomiono sędziego penitencjarnego. Od 21 grudnia 2006r. powód został umieszczony w celi w nowooddanym pawilonie przystosowanym dla osób niepełnosprawnych, w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich gdzie przebywał do 13 kwietnia 2013r.

W okresie przebywania w Areszcie Śledczym w L. powód zwracał się do administracji zakładu z prośbami dotyczącymi umożliwienia mu posiadania określonych przedmiotów, korzystania z dodatkowych kąpeli czy widzeń z członami rodziny, na co wyrażano zgodę. Miał zapewnioną opiekę medyczną i wielokrotnie korzystał z porad lekarzy. Po przetransportowaniu do Zakładu Karnego w H. powód został osadzony w celi przeznaczonej dla inwalidów.

Niezależnie od powyższego Sąd Okręgowy stwierdził, iż roszczenie powoda dotyczące zdarzeń sprzed ponad trzech lat od dnia wniesienia powództwa (2 września 2010r) tj. za okres do dnia 2 września 2007r. uległy przedawnieniu.

Od tego wyroku powód złożył apelację zarzucając:

1. naruszenie art. 448 kc przez uznanie, że podstawową przesłanką odpowiedzialności przewidzianej w treści tego przepisu jest wykazanie uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, które pozostawałoby w adekwatnym związku przyczynowym z określonym zdarzeniem wywołującym szkodę;
2. naruszenie art. 233 § 1 kpc przez naruszenie zasady swobodnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego;
3. naruszenie art. 328 § 2 kpc polegające na podnoszeniu w uzasadnieniu wyroku kwestii pozajurydycznych;
4. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że przebywanie przez powoda w celi z osobą sprawną fizycznie jest równoznaczne z zapewnieniem mu opieki tej osoby;
5. naruszenie art. 121 pkt 4 kc w zw. z art. 5 kc polegający na błędnej wykładni tych przepisów prowadzącej do uznania, że nastąpiło przedawnienie roszczeń powoda, w sytuacji gdy powód mógł skutecznie dochodzić zadośćuczynienia dopiero po opuszczeniu jednostek penitencjarnych.

Wskazując na powyższe powód wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu Okręgowego, iż roszczenia powoda dotyczące zdarzeń za okres do dnia 2 września 2007r. uległy przedawnieniu.

Wbrew zarzutom apelacji Sąd Okręgowy nie naruszył art. 121 pkt 4 kc w zw. z art. 5 kc albowiem osadzenia powoda w jednostce penitencjarnej nie można uznać za siłę wyższą. Sam fakt osadzenia powoda w zakładzie karnym nie stanowił

żadnej przeszkody w dochodzeniu roszczeń przed sądem. Stosownie do art.102 pkt 11 kkw odbywając karę pozbawienia wolności powód ma prawo do prowadzenia korespondencji, bez jej cenzurowania, z organami ścigania, wymiaru sprawiedliwości i innymi organami państwowymi, samorządowymi oraz z Rzecznikiem Praw Obywatelskich. Ponadto należy zauważyć, iż powód opuścił zakład karny 10 września 2007r. i przez prawie trzy lata nie podjął żadnych kroków zmierzających do ochrony swoich interesów. Z pozwem wystąpił dopiero we wrześniu 2010r. nie podając żadnych przyczyn usprawiedliwiających takie opóźnienie.

O szkodzie i osobie obowiązanej do jej naprawienia powód wiedział w momencie kiedy jego zdaniem dobra osobiste były naruszane.

W związku z powyższym ewentualne roszczenia powoda powstałe przed dniem 10 sierpnia 2007r. uległy przedawnieniu na podstawie obowiązującego wówczas art. 442 § 1 kc, zaś powstałe po tej dacie do dnia 2 września 2007r. na podstawie art. 442 ¹ § 1 kc.

W tej sytuacji ocenie Sądu Apelacyjnego podlega jedynie okres od 2 do 10 września 2007r. Powód przebywał wówczas w Zakładzie Karnym w H., w celi przystosowanej dla osób niepełnosprawnych. Biorąc pod uwagę, że jest to tylko 9 dni należy stwierdzić że nawet gdyby w tym okresie doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda, jakkolwiek powód żadnych konkretnych zarzutów dotyczących tego okresu nie precyzuje, to jest to tak krótki okres, że w ocenie Sądu Apelacyjnego nie uzasadniałby zasądzenia na rzecz powoda zadośćuczynienia na podstawie art. 448 kc.

Z tych względów i na podstawie art. 385 kpc i art. 108 § 1 kpc Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.